

Policy för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Januari 2025

Inledning

Bakgrund och syfte

Avanza Bank Holding AB (publ) är moderbolag inom en koncern (Avanza) där bolag träffas av reglerna i Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2017:11 om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättsregelverket). Avanza Bank Holding AB (publ) omfattas inte av regelverket, men i egenskap av moderbolag för bolag som omfattas av regelverket ska styrelsen för Avanza Bank Holding AB (publ) fastställa en gemensam policy för koncernen.

Syftet med policyn är att säkerställa att bolagen inom koncernen har gemensamma riktlinjer och rutiner för att uppnå god regelefterlevnad och på ett effektivt och riskbaserat sätt upptäcka och förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta bidrar också till en sund affärsrörelse, gott kundskydd och en minskad risk för att Avanzas varumärke ska påverkas negativt.

Omfattning och ikraftträdande

Denna policy omfattar utöver Avanza Bank Holding AB (publ), Avanza Bank AB (publ), Avanza Fonder AB och Försäkringsaktiebolaget Avanza Pension (Bolagen) och samtliga anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten i Bolagen.

Policyn gäller från och med dagen den fastställs av styrelsen för Avanza Bank Holding AB (publ).

Kommunikation och införande

VD i respektive Bolag ska informera varje anställd i chefsbefattning om bestämmelserna i denna policy och ansvarar för att den införlivas i verksamheten.

Definitioner

Med **penningtvätt** avses åtgärder med avseende på pengar eller annan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som

- kan dölja egendomens samband med brott eller brottslig verksamhet,
- kan främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde,
- kan främja möjligheterna för någon att undandra sig rättsliga påföljder, eller
- innebär att någon förvärvar, innehar, hävdar rätt till eller brukar egendomen.

Även åtgärder som typiskt sett är ägnade att dölja att någon avser att berika sig eller annan genom framtida brottslig handling omfattas av begreppet.

Med **finansiering av terrorism** avses insamling, tillhandahållande eller mottagande av pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas, eller med vetskap om att den är avsedd att användas, för att begå särskild allvarlig brottslighet eller användas av en person eller sammanslutning av personer som begår särskilt allvarlig brottslighet eller gör sig skyldig till försök, förberedelse, stämpling eller medverkan till sådan brottslighet. Även att samla in, tillhandahålla eller ta emot pengar eller annan egendom i syfte att egendomen ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas för en s.k. terroristresa är finansiering av terrorism.

Med **sanktioner** avses begränsningar i handlingsfriheten för en stat, en grupp eller person genom ett kollektivt beslut av andra stater. Detta sker för att det internationella samfundet vill försöka påverka statens, gruppens eller individens beteende genom olika ekonomiska och politiska åtgärder. Finansiella sanktioner innebär bl.a. frysning av tillgångar och andra ekonomiska resurser, restriktioner av finansiella transaktioner och investeringsrestriktioner.

Strategisk plan

Varje Bolag ska ha en dokumenterad strategi för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det primära målet för Avanza är att implementera effektiva och ändamålsenliga åtgärder som är anpassade efter Avanzas identifierade risker, i syfte att förhindra att Avanza utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Styrelsen i respektive Bolag ska för detta ändamål fastställa en strategi som ska ses över årligen och uppdateras vid behov.

Intern kontroll

Styrelse och VD är ytterst ansvariga för att verksamheten vidtar nödvändiga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, att interna regler uppfyller externa lagkrav samt att dessa regler är ändamålsenliga, implementerade och efterlevs i verksamheten.

Oberoende granskningsfunktion

Oberoende granskningsfunktion (OGF) ingår i funktionen för internrevision. OGF ansvarar för att granska och regelbundet utvärdera Bolagens interna riktlinjer, kontroller och förfaranden som syftar till att Bolagen fullgör sina skyldigheter enligt penningtvättslagen och föreskrifterna. OGF ska vidare granska och regelbundet utvärdera övriga kontrollfunktioner samt lämna och följa upp rekommendationer som lämnats till verksamheten.

Centralt funktionsansvarig

Styrelsen har utsett Chief Compliance Officer (CCO) till koncerngemensam Centralt funktionsansvarig (CFA). CFA ansvarar för att övervaka och löpande kontrollera att Bolagen efterlever de krav som ställs i penningtvätsregelverket. CFA ska också kontrollera och bedöma om Bolagens interna och gemensamma rutiner och riktlinjer är effektiva och ändamålsenliga. Vid iakttagelser ska CFA lämna rekommendationer för åtgärdande till verksamheten. Vidare ansvarar CFA för omvärldsbevakning inom penningtvätsregelverket och ge råd och stöd till anställda samt informera och utbilda berörda personer om regler som rör penningtvätt och finansiering av terrorism. Härtill ansvarar CFA för att rapportering genomförs till Finanspolisen gällande avvikande transaktioner och aktiviteter.

Särskilt utsedd befattningshavare

Varje Bolag ska bedöma om Bolaget ska utse en särskilt utsedd befattningshavare (SUB). Vid beslut om att inte utse en SUB ska noggrann motivering till beslutet tas fram och dokumenteras. Beslutet ska omprövas årligen eller vid förändring i verksamheten. Ansvar, befogenheter och uppgifter för SUB eller motsvarande befattningshavare om SUB inte inrättas ska framgå i respektive Bolags riktlinjer inom området. Om Bolaget inte utser en SUB är VD ansvarig för de ansvarsområden, befogenheter och uppgifter som annars skulle åligga SUB.

Styrelsen tilldelar SUB, ett ansvar för att genomföra och uppdatera en allmän riskbedömning av hur Bolagets produkter och tjänster kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att det sker, upprättande och uppdatering av koncerngemensam policy, rutiner och riktlinjer samt att Bolaget i stort genomför de åtgärder och kontroller (första linjens) som framgår av denna policy. Vidare ska SUB sammanställa periodisk rapportering till Finansinspektionen. SUB ska rapportera minst årligen till styrelse och VD.

Allmän riskbedömning

Varje Bolag ska ha en process för att upprätta en för Bolaget verksamhetsanpassad allmän riskbedömning av risken för att Bolaget utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Det ska finnas rutiner för att upprätta, utvärdera och uppdatera den allmänna riskbedömningen.

Bolagets SUB, eller om en sådan inte utsetts, bolagets VD ansvarar för att en allmän riskbedömning görs minst årligen eller oftare vid förändring i verksamheten. Den allmänna riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för Bolagets rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Interna rutiner

Varje Bolags styrelse ska årligen fastställa Riktlinje och varje Bolags VD ska fastställa Instruktion som kompletterar denna policy.

Vidare ska varje Bolag ta fram rutiner med omfattning och innehåll som ska bestämmas med hänsyn till storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen samt anpassas efter nya och förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. Rutiner ska omfatta följande områden:

- Genomförande, utvärdering och uppföljning av den allmänna riskbedömningen
- Genomförande av inledande och löpande kundkännedom samt riskbedömning
- Övervakning av transaktioner som kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- Rapportering till Polismyndigheten
- Hantering av finansiella sanktioner inklusive frysning och rapportering av konton och belopp till Finansinspektionen
- Bevarande av handlingar eller åtgärder som har vidtagits för att uppnå kundkännedom och som vidtagits vid granskning av misstänkta transaktioner
- Utbildning av anställda i frågor rörande penningtvätt och finansiering av terrorism
- Lämplighetsprövning av anställda
- Skydd av anställda från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder och repressalier

- För de fall Bolagen använder sig av modeller för riskbedömning, riskklassificering, övervakning eller andra förfaranden, ska det finnas rutiner för modellriskhantering.
- För de fall något Bolag har lagt ut åtgärder mot penningtvätt eller finansiering av terrorism ska det finnas rutiner för utläggning av verksamhet.

Varje Bolag ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelse av bestämmelser i penningtvättslagen eller i föreskrifterna, ett system för visselblåsare. Bolagen har redan tidigare antagit en koncerngemensam *Instruktion om visselblåsning* och en *Uppförandekod*. Vidare har Bolagen antagit *Riktlinjer om intressekonflikter* samt *Riktlinjer om kundklagomålshantering* som ska tillämpas även avseende tillämpning av penningtvätsregelverket.

Riskbedömning av kunder

Varje Bolag ska bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen (kundens riskprofil). Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och Bolagets kännedom om kunden. Kundens riskprofil ska följas upp och ändras när det finns anledning till det. Kundens risk ska ligga till grund för vilka kontroller och vilken uppföljning som ska göras av kunden samt hur ofta uppföljningen ska göras.

Kundkännedom

Bolagen ska inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion om inte Bolagen har tillräcklig kundkännedom för att kunna hantera risken för penningtvätt och finansiering av terrorism samt för att kunna övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner.

Om kunden bedöms utgöra en hög risk eller mycket hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism ska skärpta åtgärder för kundkännedom vidtas. Dessa åtgärder ska vara mer omfattande än de åtgärder som normalt vidtas och syftar till att motverka den förhöjda risken.

Varje bolag ska löpande och vid behov följa upp pågående affärsförbindelser för att säkerställa att kundkännedomen är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som förknippas med kunden. Detta ska göras riskbaserat vid en löpande periodicitet samt när risken med affärsrelationen förändras, exempelvis när kunden utökar sitt produktengagemang.

Behörig beslutsfattare

Varje Bolag ska utse behörig beslutsfattare som har tillräckliga kunskaper om Bolagets riskexponering mot penningtvätt och finansiering av terrorism och som har tillräckliga befogenheter att fatta beslut som påverkar riskexponeringen.

Övervakning och rapportering

Varje Bolag ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från det bolaget har anledning att räkna med. Detta utifrån de risker som identifierats i den allmänna riskbedömningen och den kännedom bolaget har om sina kunder, produkter och tjänster. Bolaget ska även övervaka i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som utan att vara avvikande ändå kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om det efter

genomförd granskning kvarstår misstankar om att en aktivitet eller en transaktion kan utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska rapportering till Finanspolisen ske.

Utbildning

Varje Bolag ska ha en utbildningsplan för samtliga anställda och uppdragstagare i frågor som rör penningtvätt och finansiering av terrorism. Utbildningen ska åtminstone avse relevanta delar av innehållet i gällande regelverk, allmänna riskbedömning, rutiner och riktlinjer.

Lämplighetsprövning

Varje Bolag ska säkerställa lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Informationsutbyte inom koncernen och meddelandeförbud

I vissa fall föreligger det behov av att dela information mellan Bolagen. Den information som ska kunna utbytas är sådan som har betydelse för respektive Bolags och förmåga att upptäcka, motverka eller förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Enligt penningtvättslagen ska informationsutbyte ske för att säkerställa att information om misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism sprids till berörda Bolag.

Information om rapporterade fysiska- och juridiska personer omfattas av tystnadsplikt. Denna regel, att information om rapporterade kunder inte får delas med obehöriga, kallas för meddelandeförbud och överträdelser av meddelandeförbudet kan leda till ett personligt straffansvar. Bolagen får bryta mot meddelandeförbudet när de utbyter information om dessa kunder. Om ett Bolag behöver kompletterande information om en rapport och dess innehåll ska enbart ett begränsat antal roller kunna begära att ta del av informationen. Vilka dessa roller är ska framgå av respektive Bolags riktlinjer.

Information som ska delas

Information om att en fysisk eller juridisk person har rapporterats till Finanspolisen ska delas mellan Bolagen. Av informationen ska det framgå vilken fysisk- eller juridisk person som rapporterats samt det Bolag som rapporterat. När underlagen för en rapport gallras, dvs raderas, enligt gällande regelverk ska uppgift om att en person rapporterats inte längre delas mellan Bolagen.

Kompletterande information

I vissa fall kan Bolagen även behöva dela information om varför en fysisk- eller en juridisk person har rapporterats till Finanspolisen. Det kan till exempel vara information om en misstänkt transaktion eller aktivitet för att kunna ta ställning till om en fysisk eller en juridisk person som rapporterats av ett Bolag trots det ska få inleda ett kundförhållande i ett annat Bolag.

Behandling av personuppgifter

Varje Bolag beslutar om en koncerngemensam *Policy om behandling av personuppgifter* samt bolagsspecifik *Instruktion för behandling av personuppgifter*. Dessa styrdokument ska åtminstone omfatta behandling av

personuppgifter, reglerför informationsutbyte inom koncernen avseende misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism, hur länge uppgifter får lagras samt andra relevanta uppgifter.

Bevarande av handlingar

Bolagen ska ha rutiner för bevarande av handlingar som avser åtgärder som har vidtagits för att inhämta kundkännedom samt granska avvikande eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner, följer vid var tid gällande regelverk. Bolagen ska även se till att handlingarna och uppgifterna är enkla att ta fram och identifiera.

Förbud mot skalbolag, brevlådebanks och anonyma tjänster

Inget Bolag får etablera eller upprätthålla förbindelser med skalbolag, brevlådebanks och ska se till att sådana förbindelser inte heller etableras eller upprätthålls med andra kreditinstitut som Bolagen har samarbeten med. Detta ska kontrolleras vid avtalets ingående inom respektive Bolag. Förbud finns även mot anonyma konton, motböcker eller värdefack.

Rapportering

Varje Bolag ska minst årligen informera respektive Bolags styrelse om vilka risker för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i verksamheten och vilka åtgärder som vidtagits för att minska riskerna. Detta innebär att CFA minst årligen ska rapportera till Bolagets styrelse och VD samt att SUB minst årligen ska rapportera till Bolagets styrelse och VD. Vidare ska Bolagen genomföra periodisk rapportering till Finansinspektionen.

Efterlevnad

VD och varje anställd i chefsbefattning ansvarar för att detta styrdokument följs. VD ansvarar ytterst för att det finns egenkontroller och rutiner i verksamheten som säkerställer en god intern kontroll. Anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism ska ha kännedom om innehållet i policyn och efterleva densamma.